

Reaktivno povečane bezgavke

Ko telo naleti na okužbo, se v odgovor nanjo bezgavke v bližini okuženega območja reaktivno povečajo. Povečanje je začasno in ni nevarno ter je posledica odziva obrambnega sistema (v bezgavki se zbirajo obrambne celice, ki se borijo z okužbo v okolici).

Najpogosteje se reaktivno povečajo bezgavke v predelu vratu, pod čeljustjo ali za ušesi kot posledica okužb v področju ušes, nosu in grla (prehlad, vnetje žrela ali bakterijska angina, vnetje srednjega ušesa ipd.). **Reaktivno povečane bezgavke** so čvrste, gladke in premakljive ter včasih boleče na otip. Po zaključku okužbe se postopoma (v nekaj dneh do tednih) vrnejo na običajno velikost. Zdravljenje ni potrebno, topli obkladki na prizadeto mesto pomagajo pri lajšanju bolečin in zmanjšanju otekline. Drobne bezgavke na vratu (do velikosti graha) so normalna najdba in so pri otrocih pogosto prisotne daljši čas.

Okužene bezgavke

Redko pride do bakterijske okužbe bezgavke, kar imenujemo gnojni limfadenitis.

Do okužbe pride, ko se povzročitelj, najpogosteje bakterija, naseli v bezgavki. Okužba se najpogosteje pojavi na eni strani vratu. **Okužene bezgavke** so boleče in lahko zelo povečane, koža nad njimi postane pordela in topla. Lokalnim znakom se pridružijo vročina, splošno slabo počutje in utrujenost, včasih tudi omejena gibljivost vratu. Brez ukrepanja se stanje iz dneva v dan slabša.

Potrebna sta hiter obisk zdravnika in antibiotično zdravljenje. Ob napredovali obliki je potrebno zdravljenje v bolnišnici z intravenskimi antibiotiki, včasih tudi kirurški poseg za drenažo gnoja. Okužba se lahko zaplete z ognjokom (abscesom), razširjenim vnetjem okolnih tkiv, redko tudi z okužbo krvi.

Kdaj k zdravniku?

- Če opazimo veliko ali bolečo bezgavko, ki hitro raste ali postane mehka na otip,
- če je koža nad bezgavko topla ali pordela ali je prisoten gnojen izcedek,
- če je gibljivost vratu omejena,
- če sta pridružena visoka vročina in slabo počutje,
- če otekline bezgavke ne izgine oz. se ne zmanjša v 2–3 tednih,
- če opazimo več povečanih bezgavk po različnih delih telesa (npr. vrat, pazduhe, dimlje).

Gradivo je informativne narave in kot tako namenjeno izključno splošnemu informiranju. Gradivo ne more nadomestiti pregleda pri zdravniku. Opisane informacije so splošne narave in morda niso primerne za vsak posamezen primer. V primeru nejasnosti ali vprašanj se posvetujte s svojim zdravnikom, v primeru nujnih stanj vedno pokličite 112. Gradivo temelji na smernicah, veljavnih v maju 2026. Pregledali so ga pediatri in zdravniki, ki obravnavajo otroke in mladostnike. Avtorji gradiva ne zagotavljajo, da so informacije vedno popolne, popolnoma posodobljene ali primerne za vsak klinični primer. Prav tako ne prevzemajo odgovornosti za kakršnekoli posledice, ki bi lahko nastale zaradi uporabe navedenih informacij. Uporaba gradiva je na lastno odgovornost.